

Ġabra tal-ġurisprudenza

SENTENZA TAL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA (L-Ewwel Awla)

9 ta' Novembru 2017*

“Appell – Għajnuna mill-Istat – L-Artikolu 107(1) TFUE. – Servizz pubbliku ta’ xandir – Miżuri adottati mill-awtoritajiet Daniż fir-rigward tax-xandar Daniż TV2/Danmark – Kunċett ta’ ‘għajjnuna mogħtija mill-Istat jew permezz ta’ riżorsi tal-Istat”

Fil-Kawża C-656/15 P,

li għandha bħala suġġett appell skont l-Artikolu 56 tal-Istatut tal-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea, imressaq fis-7 ta' Dicembru 2015,

Il-Kummissjoni Ewropea, irrapreżentata minn B. Stromsky u T. Maxian Rusche kif ukoll minn L. Grønfeldt, bħala aġenti, b'indirizz għan-notifika fil-Lussemburgo,

rikorrenti,

sostnuta minn:

L-Awtorità ta’ Sorveljanza tal-EFTA, irrapreżentata minn C. Zatschler u M. Schneider kif ukoll minn Ī. Isberg u C. Perrin, bħala aġenti, bħala aġenti,

intervenjenti fl-appell,

il-partijiet l-oħra fil-kawża li huma:

TV2/Danmark A/S, stabbilita f'Odense (id-Danimarka), irrapreżentata minn O. Koktvedgaard, avukat,

rikorrenti fl-ewwel istanza,

Ir-Renju tad-Danimarka, irrapreżentat minn C. Thorning, bħala aġent, assistit minn R. Holdgaard, avukat,

Viasat Broadcasting UK Ltd, stabbilita f'West Drayton (ir-Renju Unit), irrapreżentata minn M. Honoré u S. Kalsmose-Hjelmborg, avukati,

intervenjenti fl-ewwel istanza,

IL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA (L-Ewwel Awla),

komposta minn R. Silva de Lapuerta (Relatur), President tal-Awla, C. G. Fernlund, A. Arabadjiev, S. Rodin u E. Regan, Imħallfin,

* Lingwi tal-kawża: id-Daniż.

Avukat Generali: M. Watheler,

Reġistratur: A. Calot Escobar,

wara li rat il-proċedura bil-miktub,

wara li semgħet il-Konklużjonijiet tal-Avukat Generali, ippreżentati fis-seduta tat-30 ta' Mejju 2017,

tagħti l-preżenti

Sentenza

1 Permezz tal-appell tagħha, TV2/Danmark A/S (iktar 'il quddiem "TV2/Danmark") titlob l-annullament parżjali tas-sentenza tal-Qorti Generali tal-Unjoni Ewropea tal-24 ta' Settembru 2015, TV2/Danmark vs Il-Kummissjoni (T-674/11, iktar 'il quddiem is-‐sentenza appellata", EU:T:2015:684), li biha din, minn naħa, annullat id-Deciżjoni tal-Kummissjoni 2011/839/UE tal-20 ta' April 2011, dwar il-miżuri implementati mid-Danimarka (C-2/03) għal TV2/Danmark (GU 2011, L 340, p. 1, iktar 'il quddiem id-‐deciżjoni kontenzjuža"), inkwantu l-Kummissjoni Ewropea kienet ikkunsidrat li d-dħul mir-reklamar għas-sena 1995 u għas-sena 1996 imħallas lil TV2/Danmark permezz tal-Fond TV2 kien jikkostitwixxi għajnejha mill-Istat u, min-naħa l-ohra, ċaħdet il-kumplament tar-rikors ta' TV2/Danmark A/S intiż għall-annullament parżjali ta' din id-deciżjoni.

Il-fatti li wasslu għall-kawża

- 2 TV2/Danmark hija kumpannija tax-xandir Daniżza li ġiet stabilita fl-1986. Hija ġiet stabilita inizjalment fil-forma ta' impriza statali awtonoma, hija ġiet ttrasformata, b'effetti ta' kontabbiltà u fiskali fl-1 ta' Jannar 2003, f'kumpannija b'responsabbiltà limitata. TV2/Danmark huwa t-tieni l-ikbar stazzjon televiżiv pubbliku fid-Danimarka, billi l-ewwel wieħed huwa Danmarks Radio.
- 3 Il-missjoni ta' TV2/Danmark hija li jipprovd iu jiddistribwixxi programmi televiżivi nazzjonali u reġjonali. Id-distribuzzjoni tista' ssir permezz ta' apparat tar-radju, sistemi tas-satellita jew tal-kejbil. L-obbligi ta' servizz pubbliku imposti fuq TV2/Danmark huma stabiliti mill-Ministeru tal-Kultura.
- 4 Barra x-xandara pubblici, fis-suq Daniż kollu tat-televiżjoni joperaw xandara kummerċjali. Dawn huma b'mod partikolari, minn naħa, il-kumpannija Viasat Broadcasting UK Ltd (iktar 'il quddiem "Viasat") u, min-naħa l-ohra, tal-grupp magħmul mill-kumpanniji SBS TV A/S u SBS Danish Television Ltd (iktar 'il quddiem "SBS").
- 5 TV2/Danmark orīginarjament ġiet ikkostitwita bl-ghajnejha ta' self mill-Istat b'interess u l-attività tagħha kellha, bħal dik ta' Danmarks Radio, tiġi ffinanzjata bl-ghajnejha tal-qligħ tad-drittijiet tal-licenzji mħallsa mit-telespettaturi Daniżzi. Il-leġiżlatur Daniż kien, madankollu, iddeċċeda li, kuntrarjament għal Danmarks Radio, TV2/Danmark ikollha wkoll l-opportunità li tibbenefika, b'mod partikolari, mill-qligħ tal-attività ta' reklamar.
- 6 Wara lment ippreżentat, fil-5 ta' April 2000, mill-kumpannija SBS Broadcasting SA/Tv Danmark, is-sistema ta' finanzjament ta' TV2/Danmark kienet suġġetta għal eżami mill-Kummissjoni fid-Deciżjoni 2006/217/KE tagħha, tad-19 ta' Mejju 2004, dwar il-miżuri meħħuda mid-Danimarka favur TV2/Danmark (GU 2006, L 85, p. 1, rettifica fil-GU 2006, L 368, p. 112, iktar 'il quddiem id-‐deciżjoni TV2 I"). Din id-deciżjoni kienet tkopri l-perijodu mill-1995 sal-2002 u kienet tirrigwarda l-miżuri segwenti: ir-riżorsi bbażati fuq id-dħul mil-licenzji, it-trasferiment ta' fondi responsabbi għall-finanzjament ta' TV2/Danmark (Fond TV2 u Radiofonden), somom mogħtija *ad hoc*, l-eżenzjoni mit-taxxa fuq il-kumpanniji, l-eżenzjoni mill-ħlas ta' interassi u mir-imbors tal-kapital tas-self mogħti

lil TV2/Danmark waqt il-kostituzzjoni tagħha, il-garanzija tal-Istat għas-self operattiv kif ukoll il-kundizzjonijiet favorevoli ta' ħlas tad-dritt ġħal-liċenzi dovuta minn TV2/Danmark għall-użu tal-frekwenza ta' trażmissjoni nazzjonali (iktar 'il quddiem, meħuda flimkien, il-“miżuri kkonċernati”). Fl-ahħar nett, l-investigazzjoni tal-Kummissjoni ffokat ukoll fuq l-awtorizzazzjoni mogħtija lil TV2/Danmark sabiex ixxandar fuq frekwenzi lokali fin-netwerk u fuq l-obbligu tas-sidien kollha ta' antenni komunali li jxandru l-programmi ta' servizz pubbliku ta' TV2 fuq il-faċilitajiet tagħhom.

- 7 Fit-tmiem tal-eżami tal-miżuri kkonċernati, il-Kummissjoni qieset li huma jikkostitwixxu ġħajjnuna mill-Istat fis-sens tal-Artikolu 107(1) TFUE, minħabba al-iskema ta' finanzjament ta' TV2/Danmark, li kienet intiża sabiex tikkumpensa l-ispiżja tal-provvisti tagħha ta' servizz pubbliku, ma kinitx tissodisfa t-tieni u r-raba' kundizzjoni stabbiliti minn il-Qorti tal-Ġustizzja fis-sentenza tagħha tal-24 ta' Lulju 2003, Altmark Trans u Regierungspräsidium Magdeburg (C-280/00, EU:C:2003:415, iktar 'il quddiem fir-rigward ta' dawn il-kundizzjonijiet, il-“kundizzjonijiet Altmark”).
- 8 Il-Kummissjoni barra minn hekk id-deċidiet li l-ghajnuna msemmija iktar 'il fuq, mogħtija bejn l-1995 u l-2002 mir-Renju tad-Danimarka lil TV2, kienet kompatibbli mas-suq intern konformement mal-Artikolu 106(2) TFUE bl-eċċeżżjoni ta' ammont ta' DKK (kroner Danizi) 628.2 miljun (madwar EUR 84.45 miljun) li hija tikklassifika bħala kumpens żejjed. Hijra b'hekk ordnat lir-Renju tad-Danimarka l-irkupru ta' dan l-ammont bl-interessi mingħand TV2/Danmark.
- 9 Id-Deciżjoni TV2 I kien is-suġġett ta' erba' rikorsi għal annullament ipprezentati, minn naħha, minn TV2/Danmark (Kawża T-309/04) u mir-Renju tad-Danimarka (Kawża T-317/04) u, min-naħha l-ohra, mill-kompetituri ta' TV2/Danmark, Viasat (Kawża T-329/04) u SBS (Kawża T-336/04).
- 10 Permezz ta' sentenza tat-22 ta' Ottubru 2008, TV2/Danmark *et* vs Il-Kummissjoni (T-309/04, T-317/04, T-329/04 u T-336/04, EU:T:2008:457), il-Qorti Ġenerali annullat l-imsemmija deċiżjoni. Fis-sentenza tagħha, il-Qorti Ġenerali qieset li l-Kummissjoni kienet korretta meta kkonkludiet li l-miżjoni ta' servizz pubbliku fdata lil TV2/Danmark kienet tissodisfa d-definizzjoni ta' servizzi ta' interessa ekonomiku ġenerali tax-xandir. Madankollu, hija kkonstatat ukoll l-eżistenza ta' diversi illegalitajiet li jivvizzjaw id-deċiżjoni TV2 I.
- 11 B'hekk, l-ewwel nett, meta eżaminat il-kwistjoni dwar jekk il-miżuri ntizi mid-deċiżjoni TV2 I kinux jinvolu riżorsi tal-Istat, il-Qorti Ġenerali kkonstatat li ghall-finijiet tal-klassifikazzjoni jew le bħala riżorsi tal-istat, il-Kummissjoni ma kinitx immotivat id-deċiżjoni tagħha fir-rigward tat-tehid inkunsiderazzjoni, *de facto*, tad-dħul mir-reklamar tas-snini 1995 sa 1996. It-tieni nett, il-Qorti Ġenerali kkonstatat li l-eżami, mill-Kummissjoni, tad-domanda dwar jekk it-tieni u r-raba' kundizzjonijiet Altmark kinux issodisfatti ma kinitx ibbażata fuq analiżi serja, tal-kundizzjonijiet legali u ekonomiċi konkreti li fuq il-baži tagħhom gie stabbilit l-ammont tad-dħul mil-liċenzi li kellu jingħata lil TV2/Danmark. Konsegwentement, id-deċiżjoni TV2 I kienet ivvizzjata minn difett ta' motivazzjoni fuq dan il-punt. It-tielet nett, il-Qorti Ġenerali kkonstatat li l-konkluzjonijiet tal-Kummissjoni rigward l-evalwazzjoni tal-kompatibbiltà tal-ġħajjnuna skont l-Artikolu 106(2) TFUE, b'mod partikolari l-eżistenza ta' kumpens żejjed, kienu, huma wkoll, ivvizzjati bi żball ta' motivazzjoni. Skont il-Qorti Ġenerali, dan in-nuqqas ta' motivazzjoni huwa spjegat mill-assenza ta' eżami serju tal-kundizzjonijiet konkreti, ġuridiċi u ekonomiċi, li wasslu sabiex jiġi stabbilit l-ammont tad-dħul mil-liċenzi li kellu jingħata lil TV2/Danmark matul il-perijodu ta' investigazzjoni.
- 12 Insegwitu għall-annullament tad-deċiżjoni TV2 I, il-Kummissjoni eżaminat mill-ġdid il-miżuri kkonċernati. F'din l-okkażjoni, hija kkonsultat lir-Renju tad-Danimarka u lil TV2/Danmark u, barra minn hekk, irċeviet ukoll osservazzjonijiet minn terzi.
- 13 Fit-tmiem tal-proċedura, il-Kummissjoni adottat id-deċiżjoni kkontestata.

- 14 Dik id-deċiżjoni tikkonċerna l-miżuri meħuda fir-rigward ta' TV2/Danmark bejn l-1995 u l-2002. Madankollu, waqt l-eżami tagħha, il-Kummissjoni qieset ukoll il-miżuri ta' rikapitalizzazzjoni meħuda matul l-2004 wara d-deċiżjoni TV2 I.
- 15 Fid-deċiżjoni kontenzjuža, il-Kummissjoni żammet il-pożizzjoni tagħha dwar il-klassifikazzjoni tal-miżuri kkonċernati bħala ghajnuna mill-Istat fis-sens tal-Artikolu 107(1) TFUE. L-ewwel nett, hija qieset li d-dħul tar-reklamar għas-snin 1995 u 1996 kien jikkostitwixxi riżorsi tal-Istat u, it-tieni nett, meta vverifikat l-eżistenza ta' vantagg selettiv, ikkonkludiet li l-miżuri kkonċernati ma kinux jissodisfaw it-tieni u r-raba' kundizzjonijiet Altmark. Madankollu, filwaqt li fid-deċiżjoni TV2 I il-Kummissjoni kienet ikkonkludiet li s-somma ta' DKK 628.2 miljun (madwar EUR 85 miljun) kienet tikkostitwixxi kumpens żejjed inkompatibbli mal-Artikolu 106(2) TFUE, fid-deċiżjoni kontenzjuža, il-Kummissjoni qieset li din is-somma kienet riżerva ta' fondi xierqa għal TV2/Danmark. Fid-dispozittiv tad-deċiżjoni kkontestata, hija għaldaqstant iddikjarat kif gej:

“Artikolu 1

Il-miżuri li d-Danimarka implementat favur TV2/Danmark bejn l-1995 u l-2002 fil-forma ta' fondi mid-drittijiet tal-liċenzja u miżuri oħra identifikati fid-deċiżjoni prezenti huma kompatibbli mas-suq intern fi ħdan it-tifsira tal-Artikolu 106(2) [TFUE].

Il-Proċedura quddiem il-Qorti Ģenerali u s-sentenza appellata

- 16 Permezz ta' rikors ippreżentat fir-Reġistru tal-Qorti Ģenerali fit-30 ta' Diċembru 2011, TV2/Danmark ippreżentat dan ir-rikors għall-annullament parpjali tad-deċiżjoni kontenzjuža.
- 17 Principalment, TV2/Danmark talbet lill-Qorti Ģenerali tannulla d-deċiżjoni kontestata, sa fejn il-Kummissjoni kienet ikkunsidrat li l-miżuri kkonċernati kienu jikkostitwixxu ghajnuna mill-Istat fis-sens tal-Artikolu 107(1) TFUE.
- 18 Sussidjarjament, TV2/Danmark tannulla d-deċiżjoni kontestata, sa fejn il-Kummissjoni kienet qieset li:
- il-miżuri kkonċernati kollha kienu jikkostitwixxu għajnuna ġdida;
  - ir-riżorsi meħuda mid-dħul mil-liċenzja li kienu, mill-1997 sal-2002, ittrasferiti lil TV2/Danmark, u wara mogħtija lill-istazzjonijiet regionali ta' TV2/Danmark, kienu jikkostitwixxu għajnuna mill-Istat mogħtija lil TV2/Danmark;
  - id-dħul mir-reklamar li, fl-1995 u fl-1996, kif ukoll il-waqt l-istralc tal-Fond TV2 fl-1997, ġew ittrasferiti mill-imsemmi fond lil TV2/Danmark kienu jikkostitwixxu għajnuna mill-Istat mogħtija lil TV2/Danmark.
- 19 Permezz tas-sentenza appellata, il-Qorti Ģenerali, annullat id-deċiżjoni kkontestata sa fejn il-Kummissjoni kienet stabbilixxet li d-dħul mir-reklamar għas-snin 1995 u 1996 imħallas lil TV2/Danmark permezz tal-intervent tal-Fond TV2 kien jikkostitwixxi ghajnuna mill-Istat, u čahdet il-kumplament tar-rikors.

Il-proċedura quddiem il-Qorti tal-Ġustizzja u t-talbiet tal-partijiet

- 20 Permezz ta' att ipprezentat fir-Reġistru tal-Qorti tal-Ġustizzja fit-12 ta' Frar 2016, l-Awtorità ta' Sorveljanza tal-EFTA, talbet, fuq il-baži tat-tielet paragrafu tal-Artikolu 40 tal-Istatut tal-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea, li tithalla tintervjeni f'din il-kawża insostenn tat-talbiet tal-Kummissjoni. Permezz ta' deċiżjoni tal-11 ta' Marzu 2016, il-President tal-Qorti tal-Ġustizzja laqa' din it-talba.
- 21 Permezz tal-appell tagħha, il-Kummissjoni titlob li l-Qorti tal-Ġustizzja jogħġobha:
- tannulla s-sentenza appellata, sa fejn din kienet tannulla d-deċiżjoni kkontestata billi l-Kummissjoni kkunsidrat li d-dħul mir-reklamar għas-snin 1995 u 1996 imħallas lil TV2/Danmark permezz tal-intervent tal-Fond TV2 kien jikkostitwixxi għajnuna mill-Istat;
  - tiċħad fil-mertu t-tielet kap ta' talbiet magħmul b'mod sussidjarju minn TV2/Danmark fl-ewwel istanza; u
  - tikkundanna lil TV2/Danmark għall-ispejjeż.
- 22 TV2/Danmark titlob lill-Qorti tal-Ġustizzja:
- tiċħad l-appell, u
  - tikkundanna lill-Kummissjoni għall-ispejjeż.
- 23 L-Awtorità ta' Sorveljanza tal-EFTA titlob lill-Qorti tal-Ġustizzja jogħġobha:
- tannulla s-sentenza appellata sa fejn tannulla d-deċiżjoni kkontestata minħabba li din id-deċiżjoni tikkonkludi li d-dħul mir-reklamar għas-sena 1995 u għas-sena 1996 jikkostitwixxu għajnuna mill-Istat; u
  - tiċħad fil-mertu t-tielet kap ta' talbiet magħmul b'mod sussidjarju minn TV2/Danmark fl-ewwel istanza.
- 24 Viasat titlob lill-Qorti tal-Ġustizzja jogħġobha:
- tannulla s-sentenza appellata, sa fejn din kienet tannulla d-deċiżjoni kkontestata li tikkonstata li d-dħul mir-reklamar għas-snin 1995 u 1996 imħallas lil TV2/Danmark permezz tal-Fond TV2 kien jikkostitwixxi miżura ta' għajnuna;
  - li tiċħad fuq il-mertu t-tielet parti tal-kap tat-talbiet sussidjarji ta' TV2/Danmark fil-kawża quddiem il-Qorti Ġenerali, u
  - tikkundanna lil TV2/Danmark għall-ispejjeż.
- 25 Ir-Renju tad-Danimarka jitlob lill-Qorti tal-Ġustizzja jogħġobha tiċħad l-appell.

Fuq l-appell

L-argumenti tal-partijiet

- 26 Insostenn tal-appell tagħha, il-Kummissjoni tqajjem aggravju wieħed li permezz tiegħu hija ssostni, essenzjalment, li qieset li hija kienet ikklassifikat hażin bħala għajjnuna mill-Istat id-dħul mir-reklamar għas-sena 1995 u s-sena 1996 ittrasferiti minn TV2 Reklame A/S lil TV2/Danmark, permezz tal-intervent ta' Fond TV2, il-Qorti Ĝeneral interpretat b'mod żbaljat il-kunċett ta' "riżorsi tal-Istat" fis-sens tal-Artikolu 107(1) TFUE.
- 27 F'dan ir-rigward, il-Kummissjoni ssostni li, peress li TV2 Reklame kienet imprija pubblika li tagħha l-uniku azzjonist kien l-Istat Daniż, din il-kumpannija kienet totalment taħt il-kontroll u għad-dispożizzjoni ta' dan tal-ahħar, b'tali mod li r-riżorsi tagħha kellhom jitqiesu bħala li jikkostitwixxi riżorsi tal-Istat fis-sens ta' din id-dispożizzjoni.
- 28 B'mod partikolari, il-Kummissjoni ssostni li l-origini tar-riżorsi kkonċernati hija irrilevanti għall-finijiet ta' tali klassifikazzjoni u li n-natura inizjalment privata ta' dawn ir-riżorsi ma tistax iċċaħħadhom mill-istatus tagħhom bħala riżorsi tal-Istat.
- 29 Madankollu, peress li fil-punti 208, 211 u 212 tas-sentenza appellata, ġie deċiż li r-riżorsi minn partijiet terzi, bħal impriji pubbliċi, għandhom jitqiesu bħala riżorsi tal-Istat biss jekk kienu gew jew volontarjament mqiegħda għad-dispożizzjoni tal-Istat mill-proprietarji tagħhom, jew abbandunati minn dawn tal-ahħar u amministrati mill-Istat, il-Qorti Ĝeneral wettqet żball ta' ligi.
- 30 Il-Kummissjoni tqis ukoll li huwa superfluu li wieħed jistaqsi jekk l-Istat jeżerċitax kontroll fuq ir-riżorsi kkonċernati, peress li l-kontroll eż-żejt mill-Istat fuq intraprija pubblika jimplika li jeżerċita kontroll fuq ir-riżorsi ta' din tal-ahħar.
- 31 Għalhekk, il-Kummissjoni tikkunsidra li, fil-punti 212, 214 u 215 tas-sentenza appellata, il-Qorti Ĝeneral wettqet żball ta' ligi meta tat-interpretazzjoni restrittiva wisq tal-kunċett ta' "kontroll" fil-kuntest tal-evalwazzjoni tal-kwistjoni dwar jekk l-Istat Daniż kienx jeżerċita kontroll fuq ir-riżorsi ittrasferiti minn TV2 Reklame lil TV2/Danmark, permezz tal-Fond TV2.
- 32 F'dan il-kuntest, il-Kummissjoni ssostni li l-element deċiżiv ma jaqax taħt il-kwistjoni ta' jekk l-awtoritatiet Daniż, f'dan il-każ il-Ministru tal-Kultura, effettivament iddisponew minn dawn ir-riżorsi u ddecidew dwar l-allokazzjoni tagħhom, iżda fil-fatt li huma kellhom l-possibbiltà. Għalhekk, il-fatt li, għas-snin 1995 u 1996, il-Ministru tal-Kultura ddecċieda li jittraferixxi l-profitti kollha ta' TV2 Reklame lill-Fond TV2 ma kienx rilevanti għall-finijiet li jiġi ddeterminat jekk dawk ir-riżorsi kinux ikkontrollati mill-Istat, meta kelli l-possibbiltà li jiddeċiedi li huma jservu fini iehor ghajr dak it-trasferiment.
- 33 Barra minn hekk, skont il-Kummissjoni, fil-punti 209 u 213 tas-sentenza appellata, il-Qorti Ĝeneral interpretat b'mod żbaljat is-sentenza PreussenElektra tat-13 ta' Marzu 2001, (C-379/98, EU:C:2001:160) u għamlet parallelizmu mhux xieraq bejn dik is-sentenza u l-kawża prezenti.
- 34 L-Awtorità tas-Sorveljanza tal-EFTA u Viasat jikkunsidraw, bħall-Kummissjoni, li, meta jitqies li d-dħul mir-reklamar ikkonċernat ma jikkostitwixxi "riżorsi tal-Istat", fis-sens tal-Artikolu 107(1) TFUE u lanqas, konsegwentement, għajjnuna mill-Istat fis-sens ta' dik id-dispożizzjoni, il-Qorti Ĝeneral wettqet żball ta' ligi.
- 35 TV2/Danmark u r-Renju tad-Danimarka jikkontestaw l-argument tal-Kummissjoni.

- 36 Huma jargumentaw b'mod partikolari li l-kontroll tal-Istat Daniż fuq id-dħul mir-reklamar imħallas lil TV2/Danmark permezz tal-Fond TV2 fis-snin 1995 u 1996 kien teoretiku, minħabba li d-disponibbiltà ta' tali dhul kienet suġġetta għall-kundizzjoni li l-htiġijiet ta' finanzjament ta' TV2/Danmark ġew sodisfatti għall-ewwel darba, u li, fil-fatt, id-dħul kollu ġie ttrasferit lil TV2/Danmark.
- 37 TV2/Danmark u r-Renju tad-Danimarka jikkunsidraw li r-raġunament tal-Kummissjoni huwa bbażat fuq interpretazzjoni żbaljata tad-dritt Daniż.
- 38 Barra minn hekk, TV2/Danmark u r-Renju tad-Danimarka jikkunsidraw li billi ċ-ċirkustanzi tal-każ preżenti jikkonformaw mas-sitwazzjoni li wasslet għas-sentenza tat-13 ta' Marzu 2001, PreussenElektra (C-379/98, EU:C:2001:160), il-Qorti Ġenerali ma wettaqx żball ta' li ġi.
- 39 Fl-aħħar nett, ir-Renju tad-Danimarka jikkunsidra li d-distinzjoni magħmula mill-Qorti Ġenerali bejn id-dħul mir-reklamar ittrasferit minn TV2 Reklame għal TV2/Danmark permezz tal-Fond TV u r-riżorsi miksuba mil-licenzja awdjobiżiva ttrasferita mill-Fond TV2 għal TV2/Danmark iġġustifikat mill-fatt li dawn tal-ewwel joriginaw minn pagamenti magħmula minn reklami privati lil TV2 Reklame, filwaqt li dawn tal-aħħar huma l-prodott ta' taxxa imposta mill-Istat biex jiżgura l-iffinanzjar tas-servizz pubbliku Daniż tax-xandir.

Il-kunsiderazzjonijiet tal-Qorti tal-Ġustizzja

- 40 Skont ġurisprudenza stabbilita tal-Qorti tal-Ġustizzja, il-klassifikazzjoni ta' "għajjnuna" fis-sens tal-Artikolu 107(1) TFUE teżiġi li jkunu sodisfatti l-kundizzjonijiet kollha msemija f'din id-dispożizzjoni (ara s-sentenza tas-17 ta' Lulju 2008, Essent Netwerk Noord *et al.*, C-206/06, EU:C:2008:413, punt 63 kif ukoll il-ġurisprudenza ċċitata).
- 41 L-imsemmija dispożizzjoni ssemmi erba' kundizzjonijiet. L-ewwel nett, għandu jkun hemm intervent mill-Istat jew permezz ta' riżorsi tal-Istat. It-tieni nett, dan l-intervent għandu jkollu l-potenzjal li jaffettwa l-kummerċ bejn l-Istati Membri. It-tielet nett, dan l-intervent irid jagħti vantaġġ lill-benefiċċjarju tiegħi. Ir-raba' nett, dan għandu joħloq distorsjoni jew jhedded li joħloq distorsjoni tal-kompetizzjoni (ara s-sentenzi tal-24 ta' Lulju 2003, Altmark Trans u Regierungspräsidium Magdeburg, C-280/00, EU:C:2003:415, punt 75; tas-17 ta' Lulju 2008, Essent Netwerk Noord *et al.*, C-206/06, EU:C:2008:413, punt 64, kif ukoll tad-19 ta' Diċembru 2013, Association Vent De Colère! *et al.*, C-262/12, EU:C:2013:851, punt 15).
- 42 F'dan il-każ, l-ewwel waħda biss minn dawn il-kundizzjonijiet hija kontenzjuża.
- 43 Fir-rigward ta' din il-kundizzjoni li l-benefiċċju jingħata direttament jew indirettament permezz ta' riżorsi tal-Istat, għandu jitfakkar li miżuri li ma jinvolvux trasferiment ta' riżorsi tal-Istat jistgħu jaqgħu taħt il-kunċett ta' "għajjnuna" fis-sens tal-Artikolu 107(1) TFUE (ara, b'mod partikolari, is-sentenzi tas-16 ta' Mejju 2002, Franza vs Il-Kummissjoni, C-482/99, EU:C:2002:294, punt 36, tat-30 ta' Mejju 2013, Doux Élevage u Coopérative agricole UKL-ARREE, C-677/11, EU:C:2013:348, punt 34, kif ukoll tad-19 ta' Diċembru 2013, Association Vent De Colère! *et al.*, C-262/12, EU:C:2013:851, punt 19).
- 44 Għalhekk, il-kunċett ta' intervent permezz ta' riżorsi tal-Istat hija intiża li jinkludi, barra l-vantaġġi mogħtija direttament mill-Istat, dawk mogħtija permezz ta' organu pubbliku jew privat, stabbilit jew maħtur minn dan l-Istat sabiex tiġi ġestita l-għajnejha (ara s-sentenzi tat-13 ta' Marzu 2001, PreussenElektra, C-379/98, EU:C:2001:160, punt 58; tat-30 ta' Mejju 2013, Doux Élevage u Coopérative agricole UKL-ARREE, C-677/11, EU:C:2013:348, punt 26, kif ukoll tad-19 ta' Diċembru 2013, Association Vent De Colère! *et al.*, C-262/12, EU:C:2013:851, punt 20).

- 45 Fil-fatt, id-dritt tal-Unjoni ma jistax jaċċetta li s-sempliċi fatt li jinħolqu istituzzjonijiet awtonomi responsabbli mid-distribuzzjoni tal-ghajnuna jippermetti li jiġu evitati r-regoli daw l-ghajnuna mill-Istat (ara s-sentenza tas-16 ta' Mejju 2002, Franza vs Il-Kummissjoni, C-482/99, EU:C:2002:294, punt 23).
- 46 Barra minn hekk, għandu jitfakkar li, skont ġurisprudenza stabbilita tal-Qorti tal-Ġustizzja, l-Artikolu 107(1) TFUE jkɔpri kull mezz pekunjarju li l-awtoritajiet pubbliċi jistgħu effettivament jużaw sabiex isostnu impriżi, mingħajr ma huwa rilevanti jekk dawn il-mezzi jkunux jew le jagħmlu parti b'mod permanenti mill-patrimonju tal-Istat. Għaldaqstant, anki jekk is-somom li jikkorrispondu għall-miżura inkwistjoni ma jkunux jinsabu b'mod permanenti fil-pussess tat-Teżor pubbliku, il-fatt li dawn jibqghu b'mod kostanti taħt kontroll pubbliku, u għalhekk għad-dispożizzjoni tal-awtoritajiet nazzjonali kompetenti, huwa biżejjed sabiex jiġi kklassifikati bħala “riżorsi tal-Istat” (ara s-sentenza tas-16 ta' Mejju 2002, Franza vs Il-Kummissjoni, C-482/99, EU:C:2002:294, punt 37; tas-17 ta' Lulju 2008, Essent Netwerk Noord *et*, C-206/06, EU:C:2008:413, punt 70; tat-30 ta' Mejju 2013, Doux Élevage u Coopérative agricole UKL-ARREE, C-677/11, EU:C:2013:348, punt 35, kif ukoll tad-19 ta' Dicembru 2013, Association Vent De Colère! *et*, C-262/12, EU:C:2013:851, punt 21).
- 47 Minn dan isegwi li, meta r-riżorsi ta' imprizi pubbliċi jaqgħu taħt il-kontroll tal-Istat u għalhekk huma għad-dispożizzjoni tal-Istat, dawn ir-riżorsi jaqgħu taħt il-kuncett ta' “riżorsi tal-Istat”, fis-sens tal-Artikolu 107(1) TFUE. Fil-fatt, l-Istat huwa perfettament kapaċi, billi jeżerċita l-influwenza dominanti tiegħi fuq dawn l-impriżi, li jidderiegi l-użu tar-riżorsi tagħhom sabiex, meta jkun hemm l-okkażjoni, jiffinanzjaw vantaġġi specifiċi favur imprizi oħra (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tas-16 ta' Mejju 2002, Franza vs Il-Kummissjoni, C-482/99, EU:C:2002:294, punt 38).
- 48 Il-fatt li r-riżorsi kkonċernati huma ġestiti minn entitajiet distinti mill-awtorità pubblika jew li huma ta' origini privata ma għandux impatt f'dan ir-rigward (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tat-2 ta' Lulju 1974, L-Italja vs Il-Kummissjoni, 173/73, EU:C:1974:71, punt 35, kif ukoll tat-8 ta' Mejju 2003, L-Italja u SIM 2 Multimedia vs Il-Kummissjoni, C-328/99 u C-399/00, EU:C:2003:252, punt 33).
- 49 Kif indikat il-Qorti Ġenerali fil-punt 176 tas-sentenza appellata, matul is-sena 1995 u s-sena 1996 l-ispażji tar-reklamar ta' TV2/Danmark ma kinux ikkummerċjalizzati minn TV2/Danmark innifisha, iżda minn kumpannija terza, TV2 Reklame, u d-dħul minn dik il-kummerċjalizzazzjoni ġie ttrasferit lil TV2/Danmark permezz tal-Fond TV2.
- 50 F'dan ir-rigward, ma huwiex ikkontestat li, bħal TV2/Danmark, TV2 Reklame u l-Fond TV2 kienu imprizi pubbliċi tal-Istat Daniż, u li ġew fdati bil-ġestjoni tat-trasferiment, lejn TV2/Danmark, tad-ħul mit-tqegħid fis-suq ta' dan l-ispażji ta' reklamar.
- 51 Għalhekk, il-kanal kollu użat minn dan id-ħul sakemm ġie ttrasferiti lil TV2/Danmark kien irregolat mil-legiżlazzjoni Daniż, li skonha l-impriżi pubbliċi specjalment imqabbda mill-Istat kienu responsabbli għall-ġestjoni ta' tali dħul.
- 52 Id-ħul inkwistjoni kien, minħabba dan il-fatt, taħt kontroll pubbliku u għad-dispożizzjoni tal-Istat, li seta' jiddeċiedi dwar l-allokazzjoni tagħhom.
- 53 Għaldaqstant, skont il-ġurisprudenza tal-Qorti tal-Ġustizzja mfakkra fil-paragrafi 43 sa 48 ta' din is-sentenza, id-ħul inkwistjoni jikkostitwixxi “riżorsi tal-Istat” fis-sens tal-Artikolu 107(1) TFUE.
- 54 Minn dan jirriżulta li, peress li d-deċidiet, fil-punt 220 tas-sentenza appellata, li d-ħul għas-snin 1995 u 1996 li kien ġej mill-kummerċjalizzazzjoni, minn TV2 Reklame tal-ispażji ta' reklamar ta' TV2/Danmark u ttrasferit lil TV2/Danmark minn TV2 Reklame permezz tal-Fond TV2, ma kienx jikkostitwixxi riżorsa tal-Istat u li, konsegwentement, il-Kummissjoni b'mod żbaljat iddeskrivietu bħala għajnuna mill-Istat, il-Qorti Ġenerali wettqet żball ta' ligi.

- 55 Kif digà gie rrilevat fil-punt 48 ta' din is-sentenza u kuntrarjament ghall-punt 211 tas-sentenza appellata, il-fatt li dan id-dħul li kien ġej minn reklamar kien ta' origini privata huwa bla effett, f'dan ir-rigward u irrilevanti fir-rigward tal-kwistjoni ta' jekk kienx ikkontrollat mill-awtoritajiet Daniżi.
- 56 Barra minn hekk, fil-punti 208 u 212 tas-sentenza appellata, il-Qorti Ĝeneralis żbaljat meta kkunsidrat li riżorsi ġestiti minn impriżi pubblici jistgħu, meta jkunu ġejjin minn terzi, jikkostitwixxu riżorsi tal-Istat biss meta volontarjament jitqiegħdu għad-dispożizzjoni tal-Istat mill-proprietarji tagħhom jew meta abbandunati minnhom u li l-Istat kien assuma l-ġestjoni tagħhom.
- 57 Fil-fatt, kuntrarjament għal dak li tafferma l-Qorti Ĝeneralis, tali kunsiderazzjoni ma għandhiex baži fil-ġurisprudenza tal-Qorti tal-Ġustizzja.
- 58 L-istess japplika fir-rigward tal-kunsiderazzjonijiet li jissemmew fil-punti 214, 215 u 217 tas-sentenza appellata, skont liema hija biss dik il-parti ta' dak id-dħul li, b'deċiżjoni tal-Ministru tal-Kultura, ma ġiex ittrasferit lil TV2/Danmark kien probabbilment jikkostitwixxi riżorsa tal-Istat u li l-assenza ta' obbligu tat-trasferiment tad-dħul ta' kull sena mill-Fond TV2 lil TV2/Danmark ma setax iwassal għal evalwazzjoni differenti.
- 59 Fil-fatt, kif ġie kkonstatat fil-punti 49 sa 52 ta' din is-sentenza, l-eżistenza ta' kontroll pubbliku fuq id-dħul mir-reklamar inkwistjoni rriżulta mill-fatt li kienu ġestiti minn impriżi pubblici li huma proprietà tal-Istat Daniż. Barra minn hekk, huwa stabbilit li skont il-leġiżlazzjoni Daniż, il-Ministru tal-Kultura kellu l-possibbiltà li jiddeċiedi li dan id-dħul jintuża għal fini ieħor ghajr trasferiment għall-Fond TV2.
- 60 Fl-ahħar nett, is-sitwazzjoni inkwistjoni f'din il-kawża ma hijiex komparabbi ma' dik inkwistjoni fil-kawża li tat lok għas-sentenza tat-13 ta' Marzu 2001 (PreussenElektra, C-379/98, EU:C:2001:160), li permezz tagħha l-Qorti tal-Ġustizzja ddecidiet li l-obbligu fuq impriżi privati ta' provvista ta' elettriku, li jixtru, bi prezziż minni fissi l-elettriku prodott minn sorsi ta' enerġija li jiġgeddu ma jwassal għal ebda trasferiment dirett jew indirett ta' riżorsi tal-Istat lill-impriżi li jiproduċu dan it-tip ta' elettriku (ara s-sentenza tat-13 ta' Marzu 2001, PreussenElektra, C-379/98, EU:C:2001:160, punt 59; tas-17 ta' Lulju 2008, Essent Netwerk Noord *et*, C-206/06, EU:C:2008:413, punt 74, kif ukoll tad-19 ta' Dicembru 2013, Association Vent De Colère! *et*, C-262/12, EU:C:2013:851, punt 34).
- 61 Fil-fatt, din il-kawża tal-ahħar, tirrigwarda impriżi privati li ma ġewx imqabbda mill-Istat sabiex jiġġestixxu riżorsi tal-Istat, iżda kien marbuta b'obbligu ta' xiri permezz tar-riżorsi finanzjarji tagħhom (ara s-sentenza tas-17 ta' Lulju 2008, Essent Netwerk Noord *et*, C-206/06, EU:C:2008:413, punt 74; tad-19 ta' Dicembru 2013, Association Vent De Colère! *et*, C-262/12, EU:C:2013:851, punt 35, kif ukoll id-digriet tat-22 ta' Ottubru 2014, Elcogás, C-275/13, mhux ippubblikat, EU:C:2014:2314, punt 32).
- 62 Barra minn hekk, fl-imsemmija kawża, il-fondi inkwistjoni ma setgħux jitqiesu bħala riżorsa tal-Istat peress li fl-ebda mument ma kien taħt il-kontroll pubbliku (ara s-sentenza tad-19 ta' Dicembru 2013, Association Vent De Colère! *et*, C-262/12, EU:C:2013:851, punt 36, kif ukoll id-digriet tat-22 ta' Ottubru 2014, Elcogás, C-275/13, mhux ippubblikat, EU:C:2014:2314, punt 32).
- 63 Issa, Kif digà gie rrilevat, din il-kawża tikkonċerna impriżi pubblici, f'dan il-każ TV2 Reklame u Fond TV2, stabbiliti, miżmuma u mqabbda mill-Istat Daniż biex jiġġestixxu d-dħul mill-kummerċjalizzazzjoni ta' reklamar ta' impriżi pubblika oħra, jiġifieri TV2/Danmark, b'tali mod li dan id-dħul kien taħt kontroll u għad-dispożizzjoni tal-Istat Daniż.
- 64 Konsegwentement, peress li ġie deċiż, fil-punt 213 tas-sentenza appellata, li s-sitwazzjoni inkwistjoni f'din il-kawża kienet analoga għal dik fil-kawża li wasslet għas-sentenza tat-13 ta' Marzu 2001 (PreussenElektra, C-379/98, EU:C:2001:160), il-Qorti Ĝeneralis wettqet żball ta' ligi.

65 F'dawn iċ-ċirkustanzi, huwa xieraq li jintlaqa' l-unika aggravju mqajjem mill-Kummissjoni insostenn tal-appell tagħha u li tiġi annullata s-sentenza appellata, sa fejn annullat id-deċiżjoni kkontestata peress li l-Kummissjoni kkunsidrat li d-dħul mir-reklamar ta s-snin 1995 u l-1996 imħallas lil TV2/Danmark permezz ta' Fond TV2 kien jikkostitwixxi għajjnuna mill-Istat.

Fuq ir-rikors quddiem il-Qorti Ġenerali

66 Konformement mal-ewwel paragrafu tal-Artikolu 61 tal-Istatut tal-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea, meta l-appell ikun fondat, il-Qorti tal-Ġustizzja għandha tannulla d-deċiżjoni tal-Qorti Ġenerali. Tista' wkoll jew hija stess tiddeċiedi definittivament it-tilwima, meta din tkun fi stat li tiġi deċiża, jew tirrinvija l-kawża quddiem il-Qorti Ġenerali sabiex din tiddeċidiha.

67 F'dan il-każ, il-Qorti tal-Ġustizzja tqis li huwa xieraq li hija tiddeċiedi definittivament fuq ir-rikors għal annullament tad-deċiżjoni kkontestata ppreżentat minn TV2/Danmark.

68 F'dan ir-rigward, huwa suffiċjenti li jiġi rrilevat li, għar-raġunijiet imsemmija fil-punti 43 sa 64 ta' din is-sentenza, ir-raba' aggravju mqajjem minn TV2/Danmark, invokat insostenn tat-tielet kap ta' talbiet imressqa sussidjarjament għandu jiġi miċħud.

69 Għaldaqstant ir-rikors ta' TV2/Danmark għandu jiġi miċħud.

Fuq l-ispejjeż

70 Skont l-ewwel paragrafu tal-Artikolu 184(2) tar-Regoli tal-Proċedura tal-Qorti tal-Ġustizzja, meta l-appell ikun fondat u l-Qorti tal-Ġustizzja taqta' definittivament il-kawża, hija għandha tiddeċiedi fuq l-ispejjeż.

71 Skont l-Artikolu 138(1) ta' dawn ir-Regoli, applikabbli għall-proċedura ta' appell skont l-Artikolu 184(1) tal-imsemmija Regoli, il-parti li titlef għandha tbatil l-ispejjeż jekk dawn ikunu ntalbu.

72 Peress li tilfet l-aggravji tagħha, hemm lok li TV2/Danmark tiġi ordnata tbatil, minbarra l-ispejjeż tagħha kif mitlub mill-Kummissjoni u minn Viasat, l-ispejjeż kollha sostnuti mill-Kummissjoni u minn Viasat kemm fl-ewwel istanza kif ukoll fil-kuntest ta' dan l-appell.

73 L-Artikolu 140(1) tar-Regoli tal-Proċedura, li huwa applikabbli wkoll għall-proċeduri ta' appell bis-saħħa tal-Artikolu 184(1) ta' dawn ir-regoli, jipprovdli li l-Istati Membri u l-istituzzjonijiet intervenjenti fil-kawża għandhom ibat il-ispejjeż tagħha.

74 Ir-Renju tad-Danimarka, li kien intervenjenti fl-ewwel istanza, għandu jbatisse l-ispejjeż tiegħi.

75 Skont l-Artikolu 140(2) tar-Regoli tal-Proċedura, applikabbli wkoll għall-proċedura ta' appell skont l-Artikolu 184(1) ta' dawn ir-regoli, l-Awtorità tas-Sorveljanza EFTA għandha tbatil l-ispejjeż tagħha stess meta hija tkun intervjeniet fil-kawża.

76 Konsegwentement, bħala intervenjenti fil-kuntest ta' dan l-appell, l-Awtorità ta' Sorveljanza tal-EFTA għandha tbatil l-ispejjeż tagħha.

Għal dawn il-motivi, Il-Qorti tal-Ġustizzja (L-Ewwel Awla) taqta' u tiddeċiedi:

- 1) Is-sentenza tal-Qorti Ġenerali tal-Unjoni Ewropea tal-24 ta' Settembru 2015, TV2/Danmark A/S vs Il-Kummissjoni (T-674/11, EU:T:2015:684) hija annullata sa fejn annullat id-Deċiżjoni tal-Kummissjoni 2011/839/UE tal-20 ta' April 2011, dwar il-miżuri implementati

mid-Danimarka (C-2/03) għal TV2/Danmark, inkwantu l-Kummissjoni Ewropea kienet ikkunsidrat li d-dħul mir-reklamar għas-snin 1995 u 1996 imħallas lil TV2/Danmark permezz tal-Fond TV2 kien jikkostitwixxi ghajjnuna mill-Istat.

- 2) Ir-rikors għal annullament ippreżentat minn TV2/Danmark A/S kontra d-Deciżjoni 2011/839 huwa miċhud.
- 3) TV2/Danmark A/S għandha tbat minbarra l-ispejjeż tagħha stess, it-totalità ta' dawk sostnuti mill-Kummissjoni Ewropea u minn Viasat Broadcasting UK Ltd kemm fl-ewwel istanza kif ukoll fil-kuntest ta' dan l-appell.
- 4) Ir-Renju tad-Danimarka u l-Awtorità ta' Sorveljanza tal-EFTA għandhom ibatu l-ispejjeż tagħhom.

Firem